

malale, se je nadjati, da bode tudi sprava izobraženega ukusa ino vse ostalo primerno popravljeno, da bode v složnosti z virišem ino virom, ki je vse hvale vredno, s krasnimi, dragocenimi ostanki rimskega kamenodolbstva ograjen. Ž.

Xp. *Iz Ormoža.* (Konec). Nar krasniši ogled pa se odpre proti zahodu; spredej se razprostirajo pohlevni bregi Lesnjaka, zad njega Žeravinščak, ktereja je naš prerano umerli pesnik Stanko Vraz nadušeno prepeval, ker tu je njegova zibelka tekla. Dalje naprej se vidijo visoke cerkve sv. Tomaža in Male sv. Nedele, kjer je v letu 1844 fajmošter Anton Krempel, blagi dobrotnik svoji fari, nevtrudljivi duhovni pastir, goreči zastopnik in branitelj zatirovanih pravic slovenskega naroda in za slovensko slovstvo in zgodopisje zasluženi rodoljub prerano umerl. Za me je bil nepopisljivo ginja tudi pogled na cerkvico sv. Duha s poslopjem, kjer sim prvič v šolo hodil, in v rodovitno Šavnisko Dolino s premožnimi vesmi mojega rojstnega kraja. V sredi se ti prikažejo visoki grad Virbeg, Slovenske Gorice, in cerkev na višini, ktero obdajajo krog in krog pod imenom „Radgonskih goric“ sloveči nogradi. Dalje zadej povzdigujejo svoje glave Stradniški in Gleichenberški hribci, dokler krasnega daljnogleda ne zapró Donatska in Pohorska gora in Šramberške in zgornje Štajarske planine.

Oglej, dragi prijatelj! še krog in krog razvaline starih gradov, ki so spominki minljivosti svetne mogočnosti, — oglej Radgonski grad, Belištajnski grad Negovo, Lukavec, Ormoški grad in Branek, kjer je nekda dr. Gottweis blaziga spomina živel, — oglej prijazne hišice po nogradih in rodovitnost, ki jih obdaja — in radosti poln boš zaúkal nad rajskem ogle-dom prelepe domovine in željo naglasil: Bog daj! da bi domačini v vsem zadovoljni srečno vživali zlati sad svojega pridelka!

Iz Vipavskiga dola 15. aug. †. V dopisu od 17. p. m. sim Vam pisal, da se vreme letos pri nas čudno véde. To je pri nas še zdaj resnica. Mesca junia in julia je bila tukaj taka vročina in suša, da je hotla vse požgati. 18. julia je jelo deževati, in od tistiga časa dežuje dan na dan neprenehoma tako, da dež in voda hočeta nam vse vzeti. Tudi toča (tukaj tudi „zerna“ imenovana) nas je v ti kratki dobi večkrat obiskala, in veliko veliko škodo naredila. 30. julia popoldne ob 4. uri se pripodí meglica iz Nanosa, se vstavi nad Slapam in raztrese tam in pod sv. Pavlam ob Porečji veliko škodljive toče. 7. dan tega mesca zarano ob 6 uri se privleče sivi oblak od Šmarje in Kobdila čez Verhsel (Ersel), se raztegne čez Planino, Slap in Goče in razsuje debele in voglate toče toliko, da je v kratkim po teh srenjah vse belo bilo. Nad Slapam se je oblak raztergal; en del se je vlekel čez Lože, Goče, Manče, Podrago, Podberje na sv. Vid. Drugi del se potegne o Porečji poleg sv. Pavla čez Planino, na Dolejne Zapushe, Dolge poljane in Budajne in nazaj na Vipavski terg. Ta toča je znamenito in necenljivo škodo naredila, posebno na koruzi in še večji na vinski terti, tako da se zamore rêči, da, kodar je šla, je polovico grozdja vzela. Nadjali smo se, da bomo obilno in dobro kaplico vina pridelali, pa žalibog! vinska in tudi druga letina bo pri nas letos le pičla. Sliši se, da je pretekli teden tudi pri Gorici toča pobila, in veliko škode naredila, in de je tako debela bila, da je ena sama $\frac{3}{4}$ libre tehtala. 7. in 14. augusta je v Žabljah, okoli sv. Križa pobila in je 14. t. m. v Kamnjeh, v Lokavci in okoli Ajdovšine veliko škode naredila. Ti dan je tudi na Slapim v tretjič bila. Koliko škode se ima letos v Vipavski dolini in po-

leg Vipavske doline toči pripisati, se ne vé; samo toliko je znano, da je škoda velika in da se ljudje tukaj slabe letine bojijo.

Iz Ljubljane. V sredo je bil god presvitliga cesarja Franc-Jozefa tudi v Ljubljani slovesno praznovan. — V Novim mestu je bila 9. t. m. volitev noviga predsednika in odbornikov za podružnico kmetijsko Novomeško, pri kateri so bili enoglasno prečastiti gosp. prošt Arko za predsednika izvoljeni, ker vsi udje so žive želje razodeli, da gosp. prošt so vés mož za to, oterpnjeni podružnici novo življenje vdahniti, ker navdani serčniga domoljuba in prevideni z obilnimi vednostmi v vsih kmetijskih razdelkih so veliko let že poprej predsednik Vodiške podružnice bili. Častiti gosp. prošt so se, hvala Jim! vdali občnim željam in nastopili predsedništvo podružnice Novomeške. Za odbornike so bili tudi enoglasno v kmetijstvu dobro izvedeni možje izvoljeni: gosp. Franc Langer, c. k. svetovavec in posestnik Poganiškiga grada, gosp. Jožef Duler, posestnik v Škerjancih, g. Karl Fabiani, posestnik in apotekar v Novim mestu, in gosp. Jožef Surc, posestnik in kovaški mojster v Novim mestu. — Visoko c. k. deželno poglavarstvo v Ljubljani je poprašalo kmetijsko družbo: naj bi razodela svoje misli, kako bi se po izgledu Primorskiga društva za pogoizdovanje Krasa tudi za Krajski Kras osnovalo enako društvo samostojno ali pridruženo unimu? Glavni odbor kmetijske družbe je poprašal narpoprej dotične tri podružnice za njih svét, po katerim se bo odgovorilo na vprašanje c. k. deželnemu poglavarstvu.

Novičar iz mnogih krajev.

Po cesarskim ukazu od 3. t. m. so duhovni na vojaški granici v kazenskih zadevah vojaškim sodnijam podverženi; preiskavna sodnija ima pa začetek kazenskiga preiskovanja vselej dotičnemu škofu berž na znanje dati. — Časniki iz vsih krajev naznanujejo, da je bil rojstni dan svitliga cesarja, ki je sedaj 22. leto dopolnil, praznično obhajan. — Konec julia je bilo med ljudstvom in v cesarskih kasah za 165 mil. in 812.291 forintov državnega popirnatiga denarja; v primeri z mescam juniam za 2 mil. in 71.690 for. manj. — 21. augusta bo cesarska komisija na Dunaji spet za 800.000 for. popirnatih desetice in šestice očitno sožgala. — Konjederstvo je dosedaj večidel po vsih deželah cesarstva sin po očetu nasledoval; prihodnjič bo to drugač, ker je nek ministerstvo kupčijstva sklenilo, da, kakor za vsako drugo rokodelstvo, se mora tudi za konjederstvo dovoljenje dobiti. — Svitli nadvojvoda Janez je k svojimu posestvu v Meranu na Tiroljskim nov del prikupil. — Iz večiga dela cesarstva se sliši, da je letina dobra. — Na Goriškim je skoraj polovica bolniga grozdja. — Taborišče pri Vrabčah je le zavolj obile merzlice vojakov v Samobor in Jasko prestavljeno. — V Parizu ni ne konca ne kraja slovesnost; Napoleon je delil orle narodni straži in častne rede mnogim; 1200 tacih, ki so bili v poslednjih Francoskih prekucijah zaperti ali iz dežele pregnani, in tudi mnogo hudodelnikov je bilo po povelji Napoleona ta dan osvobodenih. — Z napravo železnice po Turškim, ktere se bojo Angleži lotili, bo resnica; zidali jo bojo pa iz Carigrada v Vidin (imenitno kupčijsko mesto); Serbska vlada si bo tedaj mogla svojo železnico od Vidina v Beligrad zidati. — V „Terzaški časnik“ se piše iz Černogore, da je knez Černogorski celo nebo s svitlimi rednimi zvezdami iz Ruskiga v Černogoro prinesel, s kterimi je ovenčal vse imenitne možé.